



## DJURA KYRKA

Djura 58:1; Djura församling; Leksands kommun; Dalarnas län



### BESKRIVNING OCH HISTORIK

Djura kyrka ligger ett par mil söder om moderkyrkan i Leksand, i Österdalälvens dalgång. Jord- och skogsbruk är ännu de dominerande näringarna i bygden. Bybebyggelsen är ovanligt omfattande, med många inslag av äldre byggnader. Byn består av en klungby förenad med en radby, där kyrkan utgör kärnan i klungbyn.

Fram till 1600-talet förblev bygden utan kyrka. Längre var stigarna till Leksand så svårframkomliga att man som regel föredrog att ro uppför älven, förbi Åls kyrka, över Insjön och vidare mot den avlägsna sockenkyrkan vid Siljan. När byborna istället började söka sig till grannkyrkan i Gagnef insåg man nödvändigheten av att tillåta ett kapellbygge i Djura. År 1640 bildade byarna Rälta, Gråda, Lindor, Fors, Hedby och Djura en kapellförsamling och några år senare uppfördes den första kapellbyggnaden. Det skulle dock dröja till 1924 innan Djura kunde bilda egen församling.

Det första kapellets långhus uppfördes 1648 av liggtimmer och var till sin storlek nära lik dagens byggnad. Troligen samtidigt byggdes en klockstapel mot långhusets västra gavel, kyrkans äldsta klocka bär årtal 1648. Byggnaden renoverades, spånkläddes och rödfärgades helt 1703. Redan 1780 ansågs dock kapellbyggnaden vara så nedsliten att man beslutade att riva den för att uppföra en ny byggnad. Den spånklädda klockstapeln i stolpkonstruktion bevarades. Det nya långhuset följde i stort sett den ursprungliga grundplanen, det förlängdes dock mot öster med en smalare tillbyggnad avsedd som sakristia medan ett vapenhus restes mot södra långväggen. Vid uppförandet av den nya byggnaden användes delvis det gamla timret. Invändigt fick den ett för nyklassicismen tidstypiskt tunnvalv. Även om en del äldre inredningar och inventarier övertogs från gamla kapellet förnyades betydande delar av inredningen, som därför präglas av periodens stilideal.

Kapellet har genomgått upprustningar vid ett flertal tillfällen; bl.a. på 1800-talet då den ursprungliga karaktären förvanskades och vapenhuset revs. Invändigt revs de slutna bänkarna och ersattes med öppna "bönhusbänkar", den ena läktaren revs medan fönstren vidgades.

En större restaurering genomfördes på 1950-talet efter ritningar av arkitekt K. Martin Westberg. Jerk Werkmäster svarade för färgsättningen invändigt samt framtagnings- och konservering av övermålade färger. Syftet var att i möjligaste mån återställa kapellets ursprungliga

utförande och karaktär. Vapenhuset och södra långfasaden återställdes liksom fönstren, medan golvet belades med rött tegel. År 1997 genomfördes den senaste större upprustningen under ledning av arkitekt Börje Blomé. Bland annat renoverades skadade delar av stomme, golv och grund. Portarna vidgades, läktarbarriären rekonstruerades, utrymmet under läktaren inreddes; altaret sänktes och altarringen kapades. Kapellet har genom restaureringarna till väsentlig del återfått sitt ursprungliga utseende från uppförandet på 1780-talet, undantaget är de rappade fasaderna som härrör från 1830-talet.

## Kyrkomiljön

Djura ligger i Österdalälvens dal, några kilometer nordväst om Gagnef men ett par mil nedströms den forna moderkyrkan i Leksand. Kyrkobyggnaden är belägen i kärnan av en stor klungby som utgör del av Djura kyrkbyn. Bybebyggelsens andra del består av en långsträckt radby som utvidgar sig mot norr. Bydelarna som har ett stort antal bevarade äldre byggnader har växt samman och omges av ett öppet odlingslandskap som följer älvens dal. Vid kyrkan, mitt i klungbyn, sammanstrålar vägar från alla väderstreck.

### *Övriga byggnader*

Komministerbostället är beläget i det öppna odlingslandskapet, ca 300 meter öster om kyrkbyns kärna. Manbyggnaden och flygelbyggnaderna är uppförda 1872 då Djura fick egen präst, deras ursprungliga karaktär är väl bevarade.

(Se ”Prästgårdsinventering”, 1976; 1993)

## Kyrkoanläggningen

### *Kyrkogården*

Det är troligt att en kyrkogård förekom tidigt i anslutning till gamla kapellet. År 1749 anges kyrkogården ha balkar av trä täckta med bräder, då omnämns även den bevarade fattigstocken (SvK, 1916, s 44). En ny kyrkogård anlades 1782, kort efter uppförandet av nya kapellet. Stenmuren som beskrivs 1796 och som består ännu uppfördes i början på 1780-talet, i samband med förnyelsen av kapellbyggnaden och kyrkogården. Steninhägnaden hade då i söder två välvda ingångar av tegel med grönmålade portar (SvK, 1916, s 44). Den knuttimrade och rödmålade boden med tegeltak som står nordväst om tornet uppfördes troligen 1874, som bårhus. Den västra delen av kyrkogården tillfördes 1892 medan utvidgningen mot norr genomfördes någon gång efter 1914.



Kyrkogården är inhägnad av en kallmurad gråstensmur i norr, öster och söder samt av staket i väster. Den har ifyllningar av jord som förhöjer marknivån i förhållande till de kringliggande vägarna. I söder har den två ingångar med kraftiga och vitputsade grindstolpar av tegel, krönta med tälttak av koppar som bär ett kors på klot. De enkla smidda grindarna härrör från 1879

(SvK, 1916). Från de södra ingångarna leder stentrappor till kyrkogårdens alléer. En ingång av enklare slag finns i norr i anslutning till boden och parkeringsplatsen. Låga häckar är planterade i anslutning till stenvuren i öster och söder. Grusalléer och gravkvarter omgärdas på många platser av formklippta buskar och häckar som på valda platser kompletteras med björkar. Nya ekonomibyggnader har tillkommit norr om kyrkan 1980 och 1986.

Sedan 1700-talet står i sydöstra hörnet av kyrkotomten, utanför muren och vänd mot vägkorsningen, en två meter hög fattigstock, en stenstolpe med en bössa av trä och smide.

### ***Kyrkan***

Nuvarande kyrkobyggnad uppfördes på 1780-talet med till betydande del material från dess föregångare. Långhuset utgörs av en enskeppig rektangulär salkyrka med rak koravslutning i öster och med sakristia i dess förlängning, bakom koret. I väster, mot långhusets gavel, står ett stapelliknande torn med kvadratisk plan och avsmalnande kropp. Långhuset uppfördes med samma bredd som gamla byggnaden men förlängdes i öster med en smalare tillbyggnad för sakristian. Denna har i sin tur en tillbyggnad mot norr, som tillkommit efter 1913 och som utgör yttre ingången till sakristian.

Långhuset är uppfört av liggtimmer och material från gamla kapellet återanvändes delvis. Tornet härrör från det första kapellet och utgjorde ursprungligen en fristående klockstapel, uppförd på 1600-talet. Det bär på bjälkar årtalen 1733, 1737 och 1752, troligen tidpunkten för åtgärder, och är utfört i stolpkonstruktion. Tornet saknar därför förbindelse med långhuset och kyrkans ingång är förlagd till ett tillbyggt vapenhus i söder.



Byggnaden har genomgått många upprustningar som oftast präglats av tidens smak och synsätt. På 1830-talet vittrappades långhuset och sakristian samt kyrkorummet. Framför allt kom ingreppen som genomfördes 1892 och 1913 att inverka på inredningen samt på färgsättningen såväl ut- som invändigt. På 1890-talet ersattes de slutna bänkarna med öppna, ena läktaren revs medan fönstren vidgades och fick en bågig avslutning, vidare avlägsnades vapenhuset.

Kyrkan genomgick en stor upprustning på 1950-talet, enligt ett förslag av arkitekt Martin Westerberg. Syftet var att i möjligaste mån återställa kyrkans ursprungliga utförande och karaktär. Till de betydande förändringarna från Westerbergs restaurering hör återskapandet av vapenhuset samt av de rektangulära fönstren med blyinfattningar, klockstapelns röda färgsättning och invändigt rekonstruktionen av slutna bänkar. Invändigt togs den ursprungliga färgsättningen fram medan den nya inredningen fick en anpassad kulörsättning. Samtidigt infördes nyheter som det nuvarande tegelgolvet. 1997-års restaurering, enligt förslag av arkitekt B. Blomé, avsåg främst tekniska åtgärder på grund och golv, samtidigt genomfördes såväl återställande åtgärder som moderna anpassningar. Portarna i vapenhuset vidgades för att underlätta passage vid bärande av kistor; läktarbarriären som avlägsnades 1954 återställdes, medan utrymmet under läktaren inreddes vilket medförde avlägsnandet av befintliga sittplatser.

### *Exteriör*

Långhuset och sakristian har inklädda knutar och putsade fasader. Ursprungligen var det ligande timret ofodrat och rödmålat, det fick så småningom brädfodring men rappades med kalkbruk på 1830-talet. Numera är knutlådorna utformade som pilastrar och takfoten har ett kraftigt och profilerat listverk. Nuvarande fönster med rektangulär form, raka överstycken och tvärpost är rekonstruktioner av de ursprungliga som avlägsnades på 1890-talet. Återställandet genomfördes vid 1950-talets restaurering då även blyspröjsning med antikglas infördes i ett försök att återskapa de ursprungliga fönstrens utformning. Karmar och ramar är gråmålade. Långhuset har fyra fönster på norra sidan, tre på södra samt två i västra gaveln, i höjd med läktaren.

Sakristian har samma utförande som långhuset med putsade ytterväggar och listverk; även tillbyggnaden med ingången mot norr har fått samma karaktär. Sakristian har kvadratiska fönster i öster och söder, de är ursprungliga och är som övriga gråmålade. Den har i nordöstra hörnet en hög skorsten av tegel som motsvarar den öppna spisens placering invändigt. Ingången i norr har en stentrappa, med räcken av smide, som leder till en dörr med glasad överdel.

Vapenhuset har vitrappade fasader under sadeltak. Porten har avrundade hörn i överstycket och pardörrar med panelfodring lagd i diamantspets (rombiskt mönster). Ovanför porten finns ett lunettfönster med blyinfattade färgade glastrutor. Nuvarande stentrappa med ramp har tillkommit på senare tid.



Långhuset är utvändigt täckt av ett svagt brutet tak, vilket har en mindre förskjutning mellan fallen, i höjd med brytningen. Taket är valmat i öster över koret men har rak anslutning till tornet, med taknock i höjd med ljudöppningarna. Långhusets taknock pryds, i höjd med koret, av ett kulkors krönt med vindflöjel som bär årtalet 1780. Sakristian har ett valmat sadeltak som ansluter till östra gaveln och är lägre i förhållande till långhuset. Entrétillbyggnaden i norr har ett valmat sadeltak. Vapenhuset som är lägre än långhuset har ett sadeltak vars nock når till långhusets takfot, det bär kulkors i höjd med gaveln. Samtliga tak är täckta med avsmalnande rödtjärat tjockt takspån (fjällspån).

Den med långhuset sammanbyggda klockstapeln ger kapellet ett karaktäristiskt utseende. Den utgör ett ovanligt torn utan förbindelse med långhuset. Tornet med sina åtta tornluggar och sin klockformade huv är krönt sedan år 1860 med en liten spira, vilken bär förgyllda attribut i form av kulkors, Karl XV:s namnchiffer samt ytterligare en krona med kors. Kulkorset var redan befintligt 1735 och övertogs från gamla kapellet. Stolpkonstruktionen har brädfodring med spånbeklädnad, även stödbenen i väster, trapphuset i söder samt huv är spånklädda. Sedan 1954 är spånet åter rödtjärat, efter att ha varit vitmålat som en följd av 1800-talets upp- rustningar. Tornluggarna, två på varje sida, har svarttjärade luckor av enkla brädor.

### *Interiör*

Kyrkorummet präglas av enkelhet. Det täcks av ett tunnvalv utfört med brädor som rappades med puts och vitkalkades på 1830-talet, liksom de brädfodrade väggarna. En kraftigt profilerad, grön marmorerad taklist skiljer väggytorna och valvet åt. Långväggarna är indelade i fält genom följarnas utskjutande lådor. Väggar och tak i kyrkorummet var ursprungligen utsmyckade med allmogemålningar föreställande bibliska motiv. Fönstren har gråmålade fönsterbänk av trä med profilerad kant. Dörrarna har profilerat och gråmålat foder. År 1913 hade kyrkan brädgolv och cementerad mittgång. Det nuvarande tegelgolvet infördes vid 1954-års restaurering. Koret är förhöjt med ett trappsteg. Läktaren i väster bär orgel och utrymmet mot gaveln under läktaren har inretts till skåp.

Sakristian tillbyggdes efter 1913 mot norr, med ett vindfång som inrymmer trapphus och wc. Den har fönsteröppningar i söder och öster samt dörringångar mot kyrkorummet på vardera sidan om altaret. Tak och väggar är brädfodrade, i nordöstra hörnet finns en öppen spis och rummet har brädgolv.



### *Inredning och inventarier*

En del av kyrkans inredningar och inventarierna härrör från moderkyrkan i Leksand. En del äldre inventarier övertogs också från gamla kapellet men i samband med uppförandet av nya kapellet på 1780-talet anskaffades samtidigt även nya inredningar till kyrkorummet.

Altaruppsatsen var ursprungligen sammanbyggd med altarbordet och altarringen. Den utfördes 1781 av Anders Richman d.y. som även svarade för altartavlan. Den påkostade inramningen omsluter en altartavla föreställande Kristus i Getsemane. Tavlan är målad 1833 av Anders Richman d.y. men den uppsattes på nuvarande plats 1853. Den ursprungliga altartavlan, föreställande korsfästelsen, var skänkt 1781. Nuvarande förgyllda gustavianska ram med sniderier och symboler kring altartavlan härstammar från den ursprungliga tavlan. Den monumentala omfattningen har en arkitektonisk uppbyggnad och liknar en portal, med räfflade pilastrar i sidostycken och ett rundbågigt överstycke som kröns av en förgylld strålgans med treenighetens symbol och Gudsnamn på hebreiska. Till huvuddragen är den utförd i senbarock stil.

Vid senaste restaureringen 1997 sänktes och frilades altarbordet, som härrör från 1950-talet. Samtidigt kapades altarringen som placerades fristående från altaruppsatsen.

Från det gamla kapellet härrör ett äldre altarskåp, som vid 1997-års restaurering flyttades från södra långväggen till sakristian. Det tillfördes kapellet 1648 (enl. SvK) och är troligen ett lokalt arbete som hämtar inspiration från medeltidens och renässansens altarskåp. I altarskåpets nischer står i mitten Kristus, omgiven av apostlar, evangelister och Moses.

De två nummertavlorna som är upphängda på östra korväggen är samtida med predikstolen och har ovala förgyllda gustavianska ramar med sniderier samt en kort stolpe i underdel.

Dopfunten omtalas först 1735 men är troligen tillverkad i bygden på 1670-talet och är numera placerad framför predikstolen. Den är av trä, pokalformad och sexsidig med profiler och speglar. Den övermålades i vitt 1923 men har nu återfått sin ursprungliga färgsättning med röda och gröna färger.

Predikstolen i gustaviansk stil är den tredje i ordningen och är utförd 1788, med predikstolen i Gagnef som förebild. Den har en räfflad ryggtavla som bär en förgylld sol. Den är uppställd mot norra väggen och har en rak trappa som avslutas med dörrömfattning, trappdörren återfördes i samband med restaureringen 1914. Ljudtaket har kvadratisk plan med sneda kanter och tälttak som kröns av ett kors. Korgen har en påkostad utsmyckning med förgyllda attribut och sniderier i utpräglad gustaviansk stil. Timglasat dateras till 1690.

Bänkinredningen förnyades troligen i samband med uppförandet av nya kyrkan på 1780-talet. Kyrkorummet fick då en sluten bänkinredning som dock avlägsnades i början av 1890-talet och ersattes med enkla öppna bänkar. Den slutna bänkinredningen återskapades dock i samband med restaureringen på 1950-talet. Bänkarna är blåmålade och dörrarnas spegellister förgyllda. I samband med upprustningen på 1990-talet togs en del bänkrader bort, samtidigt ändrades en del detaljer medan bänkinredningen ommålades i nuvarande kulör.

I kyrkorummet hänger tre ljuskronor av mässing. Den mittersta, med åtta armar har en figur i överdel, är äldst och daterad 1678. Kronan närmast koret är från 1781 och anskaffades för det nya kapellet, den har åtta ljusarmar och kröns med en krona. Över läktaren hänger en ljuskrona med sex armar, den härrör troligen från 1800-talet. I sakristian finns en mindre krona av trä och smide med sex armar.



I samband med uppförandet av nya kapellet 1780 inreddes kyrkorummet med en läktare i väster. Efter förvärvet av en mindre orgel uppfördes 1803 en liten läktare över den befintliga. Denna revs 1892 medan den nedre läktaren förlängdes på varje sida med smala flyglar.

Läktaren har ett framskjutet mittparti och bärs i höjd med mittgången av fyra pelare. Läktaren nås genom en trappa uppställd mot kyrkorummets södra långvägg, väster om och intill södra ingången. Den är i sin helhet blåmålade, barriären har rakt räcke och kvadratiska speglar med förgyllda listverk och spegeldekor.

Vid restaureringen 1997 rekonstruerades läktarbarriären som tidigare avlägsnats 1954. Samtidigt inreddes del av utrymmet under läktaren med skåp.

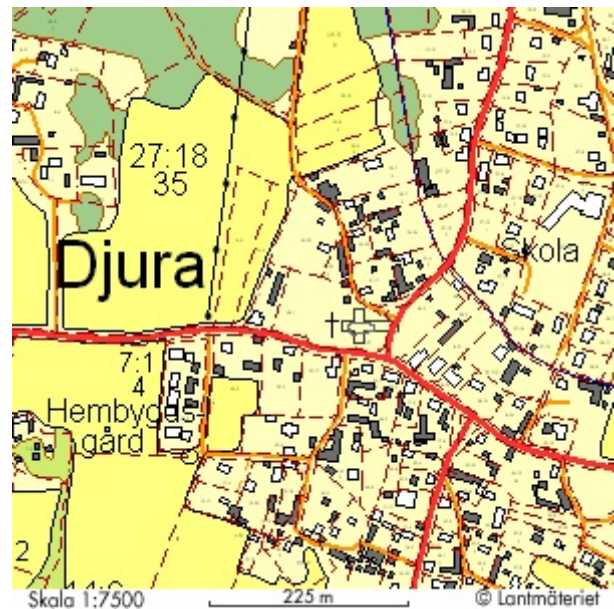
Kapellet övertog på 1730-talet ett litet positiv från moderkyrkan, vilket placerades på en ny läktare i koret. Det är troligt att positivet överfördes till Djuras nya kapellbyggnad men 1801 anskaffades en ny orgel om fem stämmor byggd av Fredrik Salling. Den ersattes 1895 av en orgel som övertogs från Leksands kyrka och som var tillverkad 1720 av J.N. Cahman. Orgelverket och fasaden monterades av Pilt Per Olsson. Nuvarande orgelverk om 13 stämmor är tillverkat av Åkerman & Lund och tillkom 1930, det uppfördes bakom Cahmans orgelns fasad. Det tillbyggdes 1979 av samma firma och fick 17 stämmor. Cahmans orgelverk med sin påkostade barockfasad skänktes på 1970-talet till musikmuseet. Det är numera en kopia av

denna fasad, med verkande pipor, som står på läktaren. Kororgeln av Ålems Orgelverkstad tillkom 1999.

Av kyrkans båda klockor är lillklockan äldst, gjuten 1648 i Leksand av den tyske gjutaren Mattheus Schneider och hans gesäll, Gerdt Meyer. Storklockan från 1680 är gjuten av Hans Jacob Bierman, upphovsman till klockorna i Enviken, Mockfjärd och Silvberg.

### *Övriga upplysningar*

En rad gamla oljemålningar härrör också från det gamla kapellet. De föreställer Adams och Evas historia från skapelsen till syndafallet, "Fariséen och publiken", "Nattvarden" och "Golgata". Intressantast är dock en oljemålning på väv från 1500-talet efter Albrekt Dürers bekanta kopparstick "Melancholia".



## KULTURHISTORISK KARAKTERISTIK OCH BEDÖMNING

Djura ligger i en för Siljansområdet typisk jordbruksbygd. Själva bymiljön kring kyrkan har till betydande del bevarat sin ursprungliga karaktär. Bygdens folk tvingades länge söka sig till moderkyrkan i Leksand men 1648 kunde man uppföra sitt första kapell på nuvarande plats. Denna första byggnad hade, med undantag av sakristian, samma storlek som nuvarande. Det bevarade tornet är samtida med gamla kapellet.

År 1780 revs gamla byggnaden, men undantag för tornet, och ett nytt kapell uppfördes. Till betydande del återanvändes material från tidigare bygget och möjligtvis nedmonterades det stapelliknande tornet för att resas på nytt. Nya kapellet restes på samma grund men tillbyggdes med en sakristia, bakom korgaveln mot öster, samt med ett vapenhus mot södra långvägen.

Det nya kapellet genomgick en rad upprustningar som kom att inverka på den ursprungliga karaktären. Exempelvis tillkom putsen på 1830-talet då byggnaden rappades ut- och invändigt och vid en omfattande renovering på 1890-talet förändrades grund, golv, fönster, dörrar, inredning och färgsättning. Vid restaureringarna på 1950- och 1990-talen restaurerades eller återskapades betydande delar av inredningen liksom den ursprungliga färgsättningen. I samband med detta återfick kyrkorummet slutna bänkar och södra långfasaden sin ursprungliga utformning med vapenhus.

Särpräglad för Djuras kyrkobyggnad är tornet som ursprungligen uppfördes som fristående klockstapel på 1600-talet. Det sammanbyggdes med långhuset när nya kapellet uppfördes på 1780-talet och utgör byggnadens äldsta del.

Till sin konstruktion är långhuset uppfört som traditionella timmerbyggnader. Till sitt yttre präglas det av nyklassicismens arkitektoniska ideal, genom rappningen som tillfördes på 1830-talet. Till det inre präglas det, liksom sakristian i öster, av stramhet och enkelhet samt ljus och rymd. Det putsade valvet är samtida med den utvändiga rappningen. Interiören och inredningen är till sin karaktär representativ för nyklassicismens stilideal. Till det nya kapellets förnämliga inredningar hör altarpupsatsen och predikstolen. Från det första kapellet härrör bl.a. det gamla altarskåpet samt dopfunten, som dateras till 1600-talet.

Djuras lilla kyrkobyggnad är ett representativt exempel på de mindre kapellbyggnader som uppfördes under de stora moderkyrkorna. Kyrkoanläggningen med byggnader och kyrkogård har ett betydande och centralt läge, intill ett gammalt vägsäl i en välbevarad bymiljö.

### *Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan och kyrkomiljön*

- **Tornet från 1600-talet med sin ovanliga utformning och placering. Det utgjorde ursprungligen klockstapeln till första kapellbyggnaden på platsen och är numera byggnadens äldsta del. Även stapelns ursprungliga delar, konstruktiva utförande och färgsättning**
- **Långhusets 1830-tals utförande och karaktär, såväl utvändigt som invändigt**
- **De tidstypiska inredningarna som är samtida med byggnadens uppförande på 1780-talet**
- **Fattigstocken från 1780-talet, ett av de få bevarade i landskapet**
- **Kyrkoanläggningens arkitektoniska betydelse i den välbevarade bymiljön**



**Händelser: Kronologisk förteckning**

År	H-Typ	Händelse	Källa
1648	Uppförande - Kapell	Första kapellet, en rektangulär timmerbyggnad, uppförs. 16 x 19 m	Sjögren, 1952 Ahlberg, 1996
1703	Upprustning-Ändring-Fasad	Kapellet renoveras; bl.a. taklag, byggnaden spånkläds helt och rödtjäras, stapel brädfodras (Boëthius)	Ahlberg, 1996 Boëthius, 1916
1735	Orgel	Ny läktare uppförs i koret för ett positiv som övertas fr. moderkyrkan (enl. Vp)	RAÄ Sjögren, 1952
1742	Förnyelse-Interiör	Inredningen förnyas till stor del, ny predikstol, ombyggnad av bänkarna, som tidigare saknade "dörrar och Ryggebräder".	www. Boëthius, 1916
1780	Rivning första kapellet-Uppförande-Nytt kapell	1780 rivs den nedslitna första kapellbyggnaden. Ett något större (sakristia tillkommer) kapell uppförs på samma grund. Delvis återanvänds det gamla timret. Det stapelliknande tornet bevaras.	RAÄ Ahlberg, 1996
1782	Kyrkogård	Kapellets nya kyrkogård tas i bruk	Garmo, 2003
1801-1803	Orgel	År 1801 anskaffas en ny orgel om fem stämmor byggd av Fredrik Salling. 1803 uppförs en mindre orgelläktare över den befintliga stora läktaren i väster	Sjögren, 1952 Boëthius, 1916
1825	Kyrkogård	Bårhus uppförs	RAÄ
1838	Upprustning	Utan tillstånd. Långhuset och sakristian rappas med vit puts utvändigt, invändigt putsas även tunnvalvet och innerväggarna.	Ahlberg, 1996; Garmo, 2003; Boëthius, 1916
1855	Upprustning	Utan tillstånd. Omförgyllning av predikstol, ny altartavla, kyrkorummets ommålas	Ahlberg, 1996 Garmo, 2003
1860	Ändring-Klockstapel	Stapeln krönande tupp ersätts med spira, kulkors, och namnchiffer	Garmo, 2003
1874	Kyrkogård	Bårhus uppförs	RAÄ
1892	Upprustning	Ny grund av tuktad sten, de nedre stockarna i långhuset byts ut; vapenhuset rivs, ny port och dörrömfattning i långväggen, även ny ingång med samma utformning i höjd med koret. Utvidgning av fönstren som får stickbågig avslutning i överdel, sakristians fönster undantas, nya fönsterbågar i samtliga fönster. Nytt golv läggs in; de slutna bänkarna ersätts med öppna "bönhusbänkar"; övre läktaren rivs, nedre läktaren förlängs, kyrkorummets omputsas, ny färgsättning ut- och invändigt	RAÄ Ahlberg, 1996 Garmo, 2003; Boëthius, 1916
1892	Kyrkogård	Kyrkogården utvidgas i väster	Boëthius, 1916
1895	Orgel	En Cahmanorgel med verk och fasad, tillverkad 1720, övertas från Leksands kyrka.	Sjögren, 1952
1914	Upprustning	Kyrkobänkar, bröstpanel och dörrar blåmålas, den övriga inredningen vitmålas och förgylls, predikstolen återfår sin dörr. Kyrkorummets vitlimmas. Mittgången cementeras? Elektrisk belysning installeras	Kyrkobskrivning Ahlberg, 1996; Boëthius, 1916
1930	Orgel	Nuvarande orgelverk om 13 stämmor är tillverkat av Åkerman & Lund	Sjögren, 1952
1954	Upprustning	Ark. K.M. Westerberg; Konserv. J. Werkmäster; murmästare A. Berg: Slutna bänkar återinförs, ändring av läktaren, barriären avlägsnas; nytt altarbord. Även rekonstruktion av vapenhus, enligt det gamla som avlägsnades 1892; rektangulära fönster återinsätts och förses med blyinfattat antikglas; ingången till koret igensätts. Golvet läggs om, betongplatta som täcks med rött tegel och brädor. Ny elvärme. Jerk Werkmäster svarade för den inre färgsättningen samt för framtagning och konservering av övermålad dekor på kyrkorummets ytor samt på inventarier och inredning	RAÄ Renheim, 1954 Ahlberg, 1996 Renheim, 1954 DM, småskrifter 14, 1977; Antikv. Rapport, DM, 1997
1979	Orgel	Orgelverket tillbyggs 1979 av Åkerman & Lund och får 17 stämmor. Cahmans orgelfasad ersätt med en kopia. Originalen doneras till musikmuseet	Kyrkobskrivning Sjögren, 1952
1980	Kyrkogården	Ekonomibygnad uppförs	RAÄ

1989	Kyrkogården	Ekonomibyggnad uppförs	RAÄ
1997	Upprustning	Ark. B. Blomé. Delar av timmerstommen byts ut, betongplattan på golvet rivs, ny ventilerad grund uppförs., delv. ny sockel; dränering. Portarna vidgas. Omputsning och avfärgning av hela byggnaden; ommålning av klockstapeln; ommålning taket Läktarbarriären som avlägsnades 1954 återställs liksom pelarna, ca 25 sittplatser försvinner i samband med inredningen av utrymmet under läktaren; nya brädgolv i kyrkorummet och sakristian, tegelgolvet i koret sparas. Altaret sänks, kortas och friläggs från korväggen (nytt altarbord lik originalet), altarringen kapas; modernisering av värmeinstallationen; ny färgsättning i kyrkorummet.	RAÄ Ahlberg, 1996 Kyrkoberskrivning Antikv. Rapport DM, 1997
2003??		Ny stentrappa, trapplan och ramp framför vapenhuset	

### Källor och litteratur

Ahlberg, H. 1996. *Dalarnas kyrkor i ord och bild*.

Berggren, Hugo. 1934. *Sveriges kyrkobyggnader. Västerås stift*

Boëthius, Gerda. 1916. *Djura kapell*. I Sveriges kyrkor, Dalarna, band 1

Garmo, Sune. 2003. *Djura kyrka*

Gunnarsson; Ann Marie. 1997. Antikvarisk rapport. *Djura kyrka. Yttre och inre restaurering och ombyggnad 1996-1997*

*Jerk Werkmäster*. 1977. I Dalarnas Museums småskriftserie, 14

*Prästgårdsinventering i Kopparbergs län, 1976*. Dalarnas museum

*Prästgårdar med skyddsbestämmelser i Kopparbergs län*. 1993. Länsstyrelsen i Dalarna

Reiheim, Fritz. 1954. *Djura kyrka*. I Julbok för Västerås stift, ss 170-172

Sjögren, Josef. 1952. *Orgelverken i Västerås stift*

### Övriga uppgifter:

Inventeringsdatum: 2005-06-29

Fältinventering: Jean-Paul Darphin

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning: Jean-Paul Darphin, efter samråd med referensgrupp utsedd av Västerås stift

Rapportsammanställning och foto: Jean-Paul Darphin

Färdigställd: 2005-12-15